

SOHO!-dag

Stimuleer Ondernemend Hoger Onderwijs

29 april 2014 - LAMOT, Mechelen

PROGRAMMABOEKJE

PROGRAMMABOEKJE SOHO!-dag

29 april 2014 - Lamot, Mechelen

Beste geïnteresseerde,
Beste deelnemer,

De SOHO!-dag brengt je een dag vol bestaande ondernemende praktijken uit Vlaanderen door mensen uit het hoger onderwijs. Zij tonen hoe er hier-en-nu aan ondernemend onderwijs gewerkt wordt. Je gaat in gesprek met gelijkgezinde collega's, legt contacten en maakt kennis met praktijken en met instrumenten die een breder ondernemend beleid in je instelling ondersteunen.

Doorheen de dag kan je je eigen leertraject samenstellen. De workshops waaruit je kan kiezen vind je in dit programmaboekje.

Onze aanpak

In de workshops worden praktijken uit het Vlaamse hoger onderwijs betrokken. We spreken bewust niet over 'best practices' omdat we realistische verhalen willen brengen, met hun successen, maar ook hun uitdagingen en drempels. We willen een reëel beeld schetsen van hoe je acties kunt uitrollen binnen je opleiding en/of instelling. De cases zijn een opstap naar interactie met jullie als deelnemers. Geen eenrichtingsverkeer, maar ervaringsuitwisseling, debat en gesprek zijn steeds het uitgangspunt. Een unieke kans dus om jouw vragen en uitdagingen actief in de workshops te betrekken! Alle workshops zijn zowel gericht op 'starters' (op zoek naar handvaten om te kunnen starten) als op 'gevorderden' (reeds soortgelijke acties uitgerold) en worden begeleid door een enthousiast team van facilitatoren.

Vanaf de middag kan je terecht op onze markt waar je kennis kan maken met organisaties met een ondernemend aanbod. Voor elk wat wils!

We komen elkaar ongetwijfeld tegen op de SOHO!-dag. Tot dan!

Het Forum Ondernemend Hoger Onderwijs

PROGRAMMA

Hieronder vind je de concrete planning van de workshops doorheen de dag. Je zal merken dat de meeste workshops slechts één keer worden georganiseerd. Let wel: alle workshops duren 1,5 uur, je zult dus één workshop in elk dagdeel kunnen meemaken. We vragen je 4 workshops te kiezen: twee voor de voormiddag en twee voor de namiddag. Dat laat ons toe om, bij het volzet zijn van een workshop, toch rekening te kunnen houden je tweede keus.

Aan jou om keuzes te maken op basis van je persoonlijke interesse. Je vindt toelichting bij elke workshop in het volgende hoofdstuk. Voor elke workshop zijn de plaatsen beperkt.

Snel inschrijven dus!

keuzetraject workshops VOORMIDDAG 10.30u-12.00u	HOE ONDERNEMEND IS MIJN INSTELLING? <i>... en hoe zelfevaluatie-instrument HE-Innovate daarbij kan helpen</i>	HOE VERANKER IK 'ONDERNEMEN' STRUCTUREEL IN MIJN INSTELLING?	VOORBEELDEN STREKKEN! <i>Ondernemende onderwijsmethodieken en praktijken in kaart</i>
	SAVE THE TALENT. ONDERNEEM! <i>Opleiden tot ondernemende leerkracht – lerarenopleiding 1</i>	INTENS! <i>Intensieve korte trajecten voor studenten</i>	ZORG VOOR ONDERNEMEN <i>Ondernemend werken in mensen- en welzijnrichtingen</i>
	ONDERNEMEN IS OOK EEN KUNST <i>Ondernemingszin en ondernemerschap in kunst en creatieve opleidingen</i>	ALL INCLUSIVE <i>Ondernemend onderwijs doorheen een leerlijn of curriculum</i>	STARTLABO VOOR STUDENTEN <i>Een studentcoöperatie binnen de instelling</i>

LUNCH 12u-13.30u	AANBODMARKT 'De Met' en netwerk-mogelijkheden
-----------------------------	--

keuzetraject workshops NAMIDDAG 13.30u-15.00u	HOE ONDERNEMEND IS MIJN INSTELLING? <i>... en hoe zelfevaluatie-instrument HE-Innovate daarbij kan helpen</i>	NVAO & HET BIJZONDER KENMERK 'ONDERNEMEN'	STATUUT STUDENT-ONDERNEMER: QUÉ?
	LEER(R)EVOLUTIE <i>Opleiden tot ondernemende leerkracht – lerarendopleiding 2</i>	KRUISBESTUIVING <i>Multidisciplinaire ondernemende trajecten</i>	EIGENWIJS LESGEVEN <i>Uitdagend lesgeven: concrete tips en brainstorm</i>
	IN ZEE MET ONDERNEMERS <i>Reële bedrijfsvraagstukken maken ondernemend</i>	START@CAMPUS <i>Startersincubatoren 'bij' de instelling</i>	ONDERNEMEN DOE JE NIET ALLEEN! <i>Studenten voor studenten en de wisselwerking met hun instelling</i>
AANBODMARKT 'De Met'			

WORKSHOPS

VOORMIDDAG

HOE ONDERNEMEND IS MIJN INSTELLING?

... en hoe zelfevaluatie-instrument HEInnovate daarbij kan helpen

HEInnovate is een online bevragsingsinstrument voor beleidsmensen van instellingen hoger onderwijs die willen onderzoeken of en in welke mate hun instelling ondernemend is. Doordat de vragen individueel en door collega's parallel kunnen beantwoord worden, geven de verschillende meningen en visies die hieruit naar voor komen aanleiding tot intern gesprek en onderzoek in hoeverre er gemikt wordt in het (verder) uitbouwen van de instelling als ondernemende instelling. HEInnovate werd ontwikkeld door de Europese Commissie-DG Onderwijs en Cultuur, de OESO en onafhankelijke deskundigen. DG EAC (Europese Commissie) stelt dit instrument aan je voor en gaat erover met jou in gesprek.

HOE VERANKER IK 'ONDERNEMEN' STRUCTUREEL IN MIJN INSTELLING?

Ondernemen structureel inbedden in je instelling beperkt zich niet tot het aanpassen van het curriculum en het opzetten van acties naar studenten. Inzetten op onder meer ondersteuning van de docent, research-development, een sterke inbedding in de omgeving,... zijn actierreinen die vaak worden vergeten. Het gaat om een totaalpakket. Maar hoe doe je dat dan? ACCIO - Arteveldehogeschool, Centrum voor Ondernemen - Hogeschool Gent en Hogeschool West-Vlaanderen vertellen je elk hun eigen verhaal en onderzoeken samen met jou uitdagingen die zich bij het verankeren voordoen.

VOORBEELDEN STREKKEN!

Ondernemende onderwijsmethodieken en praktijken in kaart gebracht

Ondernemerschapsonderwijs heeft de laatste jaren een ware transformatie ondergaan en is geëvolueerd van een beperkt aanbod aan traditionele cursussen naar een volledig scala aan bijkomende diensten en vernieuwende onderwijsmethodieken. In deze workshop proberen we het ecosysteem voor effectief ondernemerschapsonderwijs in het hoger onderwijs in kaart te brengen aan de hand van een eenvoudig model. Dit model zal geïllustreerd worden door tal van praktische binnenlandse en buitenlandse voorbeelden. We bieden in deze interactieve workshop ook tools aan om het ecosysteem van je eigen onderwijsinstelling in kaart te brengen en te evalueren. Tijdens de workshop kan je eveneens aftoetsen waar je al werk van maakt en waar nog mogelijkheden en uitdagingen liggen, en daarover in gesprek gaan. De workshop wordt begeleid door Miguel Meuleman (Vlerick Business School), die de studie 'Best Practices in Entrepreneurial Education' leidde.

SAVE THE TALENT. ONDERNEEM!

Opleiden tot ondernemende leerkracht - workshop lerarenopleiding 1

Save the talent. Onderneem! Wist je dat talent doet ondernemen? Wist je dat ondernemen talent laat zien? In deze workshop maak je kennis met 'Groep T 's got talent', een ondernemende talentgerichte lerarenopleiding. Aan de hand van kleine opdrachten en gelinkt aan eigen ervaringen gaan je zelf en samen met de andere deelnemers aan de slag. Deze workshop wordt begeleid door lectoren van Groep T.

INTENS!

Ik wil studenten onderdompelen in een intensief, maar kort traject.

Er bestaan ondertussen heel wat mogelijkheden om studenten op een kleine week tijd een vrij verregaande ondernemende ervaring door te laten maken. Wat zijn voordelen en effecten van dergelijke aanpak? Waar moet je rekening mee houden? Kort en krachtig t.o.v. langer en geïntegreerd? Deze workshop geeft je de kans om met twee docenten van Hogeschool West-Vlaanderen (o.a. Innovation Bootcamp) en de Universiteit Gent (o.a. International Entrepreneurial Seminar), beiden ervaren in verschillende types intensieve korte trajecten, te onderzoeken wat deze formules voor jou kan betekenen.

ZORG VOOR ONDERNEMEN!

Ondernemend werken in mens- en welzijnrichtingen

Ondernemend onderwijs in 'mens-en welzijnsopleidingen'? Staat ondernemen niet wat haaks op hun maatschappijbeeld: "linkse ridders versus het kapitalisme"? Of is dit even goed een stereotype dat misschien niet op gaat? Dat deze studenten zeer ondernemend zijn tonen we je graag in deze workshop. Ondernemen in de kinderopvang (Arteveldehogeschool), de Zorgvakantie (Hogeschool West-Vlaanderen) en het overnemen van een afdeling van een woonzorgcentrum (KAHOSL) zijn maar enkele voorbeelden van hoe je het kan aanpakken. De workshop focust niet enkel op 'mens- en welzijnsopleidingen', maar staat ook open voor iedereen die ondernemend onderwijs wil aanbieden in opleidingsgebieden waar woorden als 'ondernemen' niet meteen in de mond genomen worden.

ONDERNEMEN IS OOK EEN KUNST

Ondernemerschap en ondernemingszin in kunst- en andere creatieve opleidingen

Kunstenaars, ontwerpers en andere creatieven moeten in hun opleiding veel beter voorbereid worden op het werkveld waarin ze later terecht komen. Dat stellen 26 Vlaamse vakorganisaties in de "Visienota Creatieve Industrieën in Vlaanderen" die ze in 2010 samen opstelden. Een sterk signaal naar kunst- en andere creatieve opleidingen om niet alleen te focussen op de artistieke/creatieve ontwikkeling, maar ook (meer) aandacht te besteden aan zakelijke competenties en inzicht in het functioneren van de culturele en creatieve sector. Maar waar kunnen dit soort zaken in een (vaak overvol) curriculum geïntroduceerd worden? En moet dat met een droge cursus management of kan het ook anders? Hoe kunnen studenten succesvol geïnspireerd worden om meer aandacht te hebben voor het ondernemerschap dat bij hun artistieke/creatieve passie komt te kijken? In deze sessie komen een aantal inspirerende voorbeelden uit Vlaamse hogescholen aan bod en gaan we samen in discussie over do's en don'ts.

ALL INCLUSIVE

Ondernemend Onderwijs doorheen een leerlijn of curriculum

Hoe kun je doorheen een opleiding ondernemingszin en ondernemerschap in- en opbouwen? Hoe krijgt dergelijk opzet vorm? Op welke manier zijn mijn studierichting en ondernemen een hefboom voor elkaar en vooral voor mijn studenten? Hoe hebben anderen dit gedaan gekregen? Maar liefst vijf instellingen brengen hun praktijk hierrond in en delen hun leerervaringen. Je kiest twee ervan uit om samen diepgaander te exploreren met de betrokken docent. De praktijken situeren zich in diverse richtingen en vinden vanuit die richting ook meer en meer uitbreiding naar andere studierichtingen. Ga in gesprek met de mensen van Technopreneurship (Universiteit Gent), Startup@Campus (Karel de Grote-hogeschool), The Company (Universiteit Antwerpen), Practise Enterprise (Thomas More), Sportwetenschappen (Hogeschool West-Vlaanderen).

STARTLABO VOOR STUDENTEN

Een studentencoöperatie binnen de instelling

Hoe krijg je een onderwijscontext en een reëel ondernemersproject met elkaar verzoend? De opleiding als een labo voor de student die de opgedane kennis wil inzetten en echt ondernemen aan den lijve wil ondervinden. Op welke manier kun je met docent, student en organisaties uit de bedrijfswereld samen een ondernemend verhaal maken? De mensen van CORE cvba-so (KULeuven – Campus GROEP T) slagen erin om dit alles te combineren en gaan daarbij voor duurzaamheid, samenwerking en maatschappelijke meerwaarde. Het verhaal van CORE cvba-so is het vertrekpunt om samen een exploratie te doen en in dit workshop-labo een studentencoöperatie te ontwikkelen.

NAMIDDAG

NVAO & HET BIJZONDER (KWALITEITS)KENMERK 'ONDERNEMEN'

'Ondernemen' is een aspect dat bij de visitaties mee in ogenschouw zal genomen worden. Daarnaast heeft de NVAO in september 2013 het beoordelingskader 'Bijzonder kenmerk Ondernemen' vastgesteld. Een bijzonder kenmerk is aanvullend op de reguliere accreditatie en wordt bij voorkeur beoordeeld als onderdeel van het reguliere accreditatieproces. Lineke van Bruggen, beleidsmedewerker NVAO, schetst je de voorwaarden van het nieuwe beoordelingskader.

STATUUT 'STUDENT-ONDERNEMER': QUÉ?

Net zoals topsporters of werkstudenten kunnen student-ondernemers sinds kort ook in enkele instellingen een eigen 'statuut' aanvragen. In het hoger onderwijs wordt dit statuut door de ene met enthousiasme en door de ander met terughoudendheid onthaald. In de praktijk blijken er nog veel onduidelijkheden te bestaan en blijven vragen onbeantwoord. De term dekt dan ook niet altijd dezelfde lading. Universiteit Gent, Arteveldehogeschool en Hogeschool Gent laten een licht schijnen op hun statuut 'student-ondernemen'. Een verhaal van rechten, plichten en gezond verstand.

LEER(R)EVOLUTIE

Opleiden tot ondernemende leerkracht - workshop lerarenopleiding 2

Investeren in leraren is investeren in de toekomst. Leraren zijn dan ook belangrijke partners in de ontwikkeling van attitudes en -vaardigheden bij leerlingen/studenten op het vlak van ondernemerschap en ondernemingszin. Maar hoe pak je dit zinvol aan in een lerarenopleiding? Vlajo deelt zijn ervaringen met je.

KRUISBESTUIVING!

Hoe laat ik multidisciplinaire studenten samenwerken in één ondernemend traject?

Bij het opzetten van een bedrijf of een project binnen een bestaande onderneming/organisatie worden kennis en vaardigheden vanuit verschillende domeinen samengebracht. Zo kan technische kennis en operationaliteit niet zonder visie. Zo kan creativiteit niet zonder een degelijk financieel beleid. Zo kan ontwikkeling niet zonder planning en realisatie. Studenten laten proeven van deze multidisciplinaire aanpak tijdens de opleiding geeft hen een enorme voorsprong. Hoe laat ik uiteenlopende opleidingen multidisciplinair samenwerken in één traject? In deze workshop bekijken we enkele van deze trajecten van nabij.

EIGENWIJS LESGEVEN

Uitdagend lesgeven: hoe kan ik dat morgen meer gaan doen? Brainstorm en tips

Een curriculum aanpassen is nogal ingrijpend. Je kan ook al met kleine ingrepen in je eigen lespraktijk studenten uitdagen en ondernemend maken. Out-of-the-comfortzone-teaching: hoe begin ik er aan? In deze sessie maak je kennis met heel concrete aanpakken vanuit de praktijk gebracht. Docente Tin Vanden Putte van de Katholieke Hogeschool Limburg deelt haar ervaring en geeft tips. Tijdens een brainstorm onder leiding van Flanders DC kan je je eigen praktijk betrekken en halen we de beste ideeën in je naar boven. Je zal versteld staan hoe eenvoudig het kan zijn.

IN ZEE MET ONDERNEMERS

Reële bedrijfsvraagstukken maken ondernemend

Onderwijs voeden met reële vraagstukken uit de bedrijfswereld zorgt ervoor dat de studenten reeds vroeg in aanraking komt met het werkveld. Een ideale voedingsbodem voor ondernemingszin en ondernemerschap. Het zorgt voor een versterkte band tussen je instelling/opleiding en de toekomstige jobmarkt voor je studenten, een mooie opstap naar stageplaatsen, onderzoeksprojecten en samenwerkingsverbanden. Maar hoe schakel je studenten in? Ga je in de opdrachtomschrijving met de student een resultaatsverbintenis aan of ligt de focus op het proces dat de student doormaakt? Hoe rekruteer je bedrijven? Welke begeleiding is hierbij noodzakelijk? In deze sessie komen inspirerende voorbeelden uit vier Vlaamse instellingen (KHL-Echo, Arteveldehogeschool, KAHOSL en Thomas More) aan bod en gaan we samen in gesprek rond deze en andere uitdagingen.

START@CAMPUS

Startersincubatoren 'bij' de instelling

In onze Vlaamse velden schieten startersincubatoren uit de grond. Een plaats op of nabij de campus waar je als student-ondernemer of alumnus letterlijk kunt landen met je onderneming en van waaruit je een beroep kunt doen op het netwerk, de voorzieningen en omkadering van de instelling. Hogescholen, universiteiten en onderzoeksinstellingen beschikken over een onbetaalbaar kennisnetwerk en een schat aan informatie voor starters. Je kan vaak beschikken over een eigen kantoor dat meegroeit met je onderneming en vergaderzalen van de instelling. Startende, maar ook doorwinterde incubatoren nemen je mee in hun verhaal.

ONDERNEMEN DOE JE NIET ALLEEN!

Studenten-voor-studenten en de wisselwerking met hun instelling

In enkele studentensteden bouwen studenten aan een eigen werking voor en vaak ook door (kandidaat)student-ondernemers. Met succes mag je zeggen. Alle initiatieven zijn van onderuit, op initiatief van de studenten zelf, opgestart. Als geen ander hebben ze toegang tot hun medestudenten, misschien zelfs efficiënter en effectiever dan instellingen zelf. Hun werking en succes zijn signalen voor de instelling. Meer en meer komt het tot wisselwerkingen tussen beide. Ontdek enkele van deze verhalen, waarmee we jullie willen inspireren om ook binnen je eigen instelling/associatie de kracht van het 'studenten-voor-studenten'-verhaal te benutten.

AANBODMARKT 'De Met' - doorlopend open vanaf de middag (mogelijk als alternatief namiddagprogramma)

"Wat je zelf doet, doe je beter". Dat gaat niet altijd op. Op het vlak van ondernemend onderwijs zijn er tal van organisaties die reeds jaren ervaring hebben in het ontwikkelen en uitrollen van ondernemend onderwijs. Kies je bewust om een beroep te doen op hun expertise of ben je op zoek naar een opstap om later zelf aan de slag te gaan? Maak kennis met het aanbod van Vlajo, Stichting Onderwijs en Ondernemen, Flanders DC, Iminds en anderen. Kom vrijblijvend langs, ze helpen je graag verder.

Je kunt de markt bezoeken tijdens de lunch. Kies je voor een marktbezoek in de namiddag (13.30u-15u) als alternatief voor een workshop, gelieve dan 'de markt' als je tweede keuzemoment bij je inschrijving aan te duiden.

WWW.SOHODAG.BE